

Ändringshistorik

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2021-07-01	1	Marcelle Johansson	Skapat dokument
2022-02-14	2	Thomas Johansson	Projektlogga
2023-01-19	3	Thomas Johansson	Uppdatering åtgärder efter nytt NR-beslut
2023-02-07	4	Thomas Johansson	Mittpunktskoordinater + åtgärder
2023-03-27	5	Thomas Johansson	Åtgärder justerade

Restaureringsplan för NATURA 2000-området Stortorp SE0230168 inom projektet LIFE RestorRED

LIFE19 NAT/SE000172

Summary

This document provide a brief overview of the measures that will take place in the LIFE RestoRED project at the NATURA 2000 site Stortorp SE0230168. Location of different actions can be seen in the maps in the end of this document.

Om Projektet

Projektet LIFE RestoRED arbetar med att restaurera skötselkrävande naturtyper, mestadels betesmarker och slåtterängar. Arbetet utförs inom NATURA 2000-områden under åren 2021 till 2027. Naturtyperna som restaureras finns med på den rödlista för naturtyper som EU tagit fram. Arbetet som omfattas av den här restaureringsplanen utförs av Länsstyrelsen i Östergötland. Läs mer om projektet på webbplatsen www.liferestored.se

Uppgifter om området

Natura 2000-område: SE0230168 Stortorp

Naturresevat: Stortorp

Län: Östergötland

Kommun: Boxholm

Förvaltare/kontaktperson på Länsstyrelsen: Thomas Johansson

Koordinater för restaureringsområde: WSG 84: 58°22'18,46''N 14°91'38,79''E

Viktiga kontaktpersoner/organisationer i N2000-området:

Markägare: Naturvårdsverket

Djurhållare: Privat

Beskrivning av objektet

Stortorp ligger i den västra delen av Östergötland, i Boxholms kommun. Runt Stortorp finns ett småskaligt odlingslandskap som har brukats med äldre metoder en bit in på 2000-talet. Området är mycket värdefullt ur många aspekter. Här finns fortfarande tydliga spår av det gamla odlingslandskapets variationsrikedom med omväxlande slåtter- och betesmarker, nära gården, och betad skog där små åkerluckor hägnats från djuren på utmarken. En värdefull slåtteranpassad flora med skyddsvärda vegetationstyper som svinrotäng och artrik lågstarräng finns på de idag övergivna hackslåtterytorna. De vidsträckta, representativa hagmarkerna är till största delen ogödslade och artrika och i bra hävd. Det levande, äldre odlingslandskapet vid Stortorp är unikt för Boxholms kommun och sällsynt i länet. Här finns fynd av orkidén S:t Pers Nycklar samt fjärilarna allmän metallvingesvärmare (rödlistekategori NT), mindre blåvinge (NT), smalsprötad bastardsvärmare (NT samt liten bastardsvärmare (NT).

Syfte och mål med åtgärderna i projektet

I det här området ska naturtypen trädbärande betesmark 9070 ges en starkt ekologisk status genom att utföra naturvårdshuggningar i trädskiktet och röjning av buskskiktet. Vid slutet av projektet ska fungerande stängsel och vattenförsörjning till betesdjuren finnas. Den framtida skötseln av området ska vara ordnad genom att miljöersättning utgår och/eller särskilda skötselavtal tecknas som bekostas av reservatsförvaltningen. Allmänheten och sakägare ska ha fått kunskap om projektet genom skyltning. Markägare och djurhållare informeras inför starten av restaureringsarbetet vid en träff på plats.

Tillgängligheten i området ska ha ökat genom att flera stängselgenomgångar installeras.

Tabell 1 Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Naturtypskod	Natura 2000 naturtyp (namn)	Areal (ha)
9070	Trädbärande betesmark	10,6

Restaureringsplan Stortorp
SE0230168

Åtgärder som är aktuella i N2000-området Stortorp SE0230168

Tabell 2 Planerad omfattning

Action	Namn	Längd (m)	Area (ha)	Antal
C1.1	Röjning och avverkning		10,6	
C1.2	Restaureringsbete		10,6	
C2.1	Stängsling	2146		
C2.2	Borttagande stängsel	185		
C2.3	Specialkonstruktion			1
C2.4	Stängselgenomgång			4
C2.5	Vattenledning, vattenkopp etc.			1
C4	Artskötsel/Skapa biotoper			2
C3.5	Hamling			
D1	Fotodokumentation			
D2.1	Uppföljning av naturtyper		10,6	
D2.4	Uppföljning ekologisk status för träd		10,6	
D5.2	Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare			
D5.3	Planering och utvärdering av skapande av död ved			
E1.1	Obligatorisk projektskylt			1

Beskrivning av åtgärderna

Action C1.1 Röjning och avverkning

Möjlig tidsperiod: 2023-01-01 till 2026-12-31

Genomförs: tidigast kvartal 1-2023

Beskrivning:

Restaureringsytan delas in i 4 delområden:

Västra hagen 1 - söder om kraftledningen

Här behöver främst gran och tall avverkas och samlas i högar och/eller tas bort. Förstärkning av befintliga gläntor och öppna upp kring hävdgynnade lövträd i en första restaureringsåtgärd. Skapa ett flikigt bryn mot den öppna betesmarken öster om området. Länka ihop stråk som redan idag har gräs- och örtvegetation. Lämna gran i fuktiga stråk och tall vid bergsklackar. Var rädd om buskar och hävdgynnade lövträd. Röj fram kulturlämningar som rösen eller stenmurar. Även den spontana granföryngringen efter stormarna Gudrun och Pär spåras.

Västra hagen 2 - norr om kraftledningen

Här ska främst gran tas ner. Skapa stora gläntor och öppna upp mot kraftledningsgatan i söder. Var rädd om buskar (för lite idag), hävdgynnade lövträd, äldre asp och tall. Granföryngringsytorna, som kommit upp i stormluckor efter stormarna Gudrun och Pär, sparas.

Fällan med St Pers nycklar

Örtrik betesmark med välutvecklat buskskikt. Igenväxning består främst av lönn och gran. Lämna tall, enstaka kjolgranar och hävdgynnade lövträd. Risiga eller döda enar tas bort. Den döda veden som har lämnats i området i samband med fällningar i kraftledningsgatan ska samlas ihop i några faunadepåer. Avtal med ledningägaren, som reglerar röjningen i kraftledningsgatan genom Natura 2000-området, behövs så att inga oönskade röjningar sker i framtiden.

Kalvhagen

Mycket lönn, gran och björk behöver tas bort. Friställ hävdgynnade lövträd. Var rädd om det välutvecklade buskskiktet som finns. Öppna upp kring stenmurar. Kanten mot åkern i väster behöver öppnas upp mera för att skapa flikiga bryn. Lämna skogspartiet på berget orörd.

Action C1.2 Restaureringsbete

Möjlig tidsperiod: 2023-03-01 till 2027-08-31

Genomförs:

Beskrivning:

Restaureringsbete planeras för perioden efter att restaureringen av busk- och trädskiktet har påbörjats i betesmarksytan.

Action C2.1 Stängsling

Möjlig tidsperiod: 2023-03-01 till 2025-03-31

Genomförs:2023/2024

Beskrivning:

Nystängsling av betesmarkerna i projektet behövs för att säkerställa framtida hävd och för att skydda dem från vildsvinsbök. En fällindelning av betesmarkerna på Stortorp gör att hävden styrs i tid och rum samt att betet gör mera effekt med den djurgrupp som betar i hela området.

2023:

Mellan området söder om kraftledningen och Kalvhagen byts det befintliga elstängslet ut till ett fårnät för att säkra upp för framtida vildsvinsbök. Denna sträckan följer Natura 2000-gränsen/reservatsgränsen/fastighetsgränsen.

2024:

Norr och söder om kraftledningen. Nytt staket monteras öster om restaureringsytan.

S:t Pers-fällan och Kalvhagen stängslas som en enhet med en staketlinje mellan den öppnare ytan i norr där S:t Pers-nycklarna finns. I sydväst gränsar staketet mot åker och i öster mot strandäng (delar av västra sträckan färdigställs 2023, se ovan).

Restaureringsplan Stortorp
SE0230168

Action C2.2 Borttagande stängsel

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2025-03-31

Genomförs: 2023

Beskrivning:

En kortare sträcka mellan området södra kraftledningen och Kalvhagen behöver befintligt staket rivas på de tre eltrådarna samt stolpar. Vissa av de bergborrade fästena kan återanvändas.

Action C2.3 Specialkonstruktion

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2025-03-31

Genomförs: 2023/2024

Beskrivning:

En fångstfälla för in- och uttransport av djur på våren och hösten monteras (antingen en fast konstruktion eller en anordning som blir mobil och som är enkel att montera upp och ner).

Action C2.4 Stängselgenomgång

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2025-03-31

Genomförs: 2023/2024

Beskrivning:

Flera stängselgenomgångar för besökare och grindar för djur och maskiner ska finnas. Planeras i samband med nystängselingen och i dialog med markägare och djurhållare.

Action C2.5 Vattenledning, vattenkopp etc.

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2025-03-31

Genomförs: 2023

Beskrivning:

Vatten till betesdjuren kommer att ordnas genom att en befintlig vattenkälla renoveras (provtrycks). Vattenanläggning ägs av den närliggande fastigheten. Ett servitutsavtal planeras att tecknas, som säkerställer tillgången till vatten över tid kopplat till fastigheten. Delar av kostnaderna för denna vattenanläggning bekostas av LIFE RestoRED. Från vattenkällan kommer två eller tre flottörbaljor monteras med tillhörande slangar och kopplingar, för att försörja de olika fållorna/delområdena i projektet. Montering och skötsel av slangar samt vattenbaljor regleras i avtal mellan Länsstyrelsen och djurhållaren.

Action C3.5 Hamling

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs:

Beskrivning:

I delområdena Kalvhagen och fållan med St Per nycklar finns förutsättning för skapa nya hamlingsträd, gärna lind då det finns i anslutning till området. Även yngre lönn kan tuktas i kronan för att minska konkurrensen med värdefulla hävdgynnade träd och örtvegetation. Om lönnen överlever sköts de med återkommande hamling.

Action D1.Fotopunkter

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023 och 2026

Beskrivning:

För att dokumentera effekten av restaureringsåtgärderna kommer foton att tas på strategiska platser före restaureringsåtgärder och efter genomförda åtgärder. Fotopunkterna finns utmärkta på karta nedan.

Fotodokumentation sker under genomförandet av projektet och publiceras som en enkel rapport på projektets webbplats www.liferestored.se

Action D2.1 Utvärdering av bevarandestatus för naturtyper

Möjlig tidsperiod: 2026-03-01 till 2027-02-28

Genomförs:

Beskrivning:

Efter genomförd restaurering ska en bedömning göras om statusen för de naturtyper som restaurerats har förbättrats. Bedömningen sker genom observationer på plats och kan genomföras av den som ansvarat för restaureringen, eller en särskild inventerare. Data från genomförda inventeringar av arter och naturtyper används också som underlag för bedömningen. Bedömningen kommer slutligen att registreras i Naturvårdsverkets databas NNK.

Action D2. 4 Uppföljning ekologisk status för träd

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-08-31

Genomförs: 2022

Beskrivning:

Beskrivning: En inventering av skyddsvärda träd ska genomföras före restaureringen för att i planeringen kunna ta hänsyn till det befintliga åtgärdsbehovet för de skyddsvärda träd som finns i projektområdet. Efter restaureringen upprepas inventeringen för att kunna jämföras med det tidigare inventeringsresultatet.

För uppföljningen av träd används den metod som finns publicerad på Naturvårdsverkets webbplats.

Metoden kommer att ha anpassats för platsen genom att bara räkna efterträdare till ek på ytan med måltyp 9070 (hästhagen). Alla nyhamlade träd koordinatsätts och förs in som skyddsvärda träd i artportalen vid efterinventering.

Resultaten kommer publiceras på projektets www.liferestored.se och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/ostergotland.html

Action D5.2 Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs:

I samband med restaureringsåtgärder kommer särskild hänsyn tas till pollinerarnas framtida miljö. Öppna örtrika gläntor eller vindskyddade "rum" kommer att tillskapas inom området. Särskild hänsyn för att blommande träd och buskar lämnas kvar vid röjningen kommer att göras vid gallringen och märkas ut med i fält. (Åtgärderna finns utmärkta på kartor nedan, publiceras senare).

För planeringen pollinerarnas miljö har projektets receptsamling för möjliga åtgärder använts och efter genomförd restaurering kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Resultaten kommer publiceras på projektets www.liferestored.se och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/ostergotland.html

Restaureringsplan Stortorp
SE0230168

Action D5.3 Planering och utvärdering av skapande av död ved

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: I samband med restaurering som startas tidigast under sensommaren 2023.

Beskrivning:

I samband med avverkning av träd inom action C.1 kommer död ved att skapas. Både stående och liggande död ved av lövträd kommer att skapas. Dessutom kommer ett antal rishögar lämnas kvar inom betesmarken.

För planeringen av vilken död ved som ska skapas har projektets checklista använts och efter genomförd avverkning kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Action E1.1 Obligatorisk projektskylt

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023

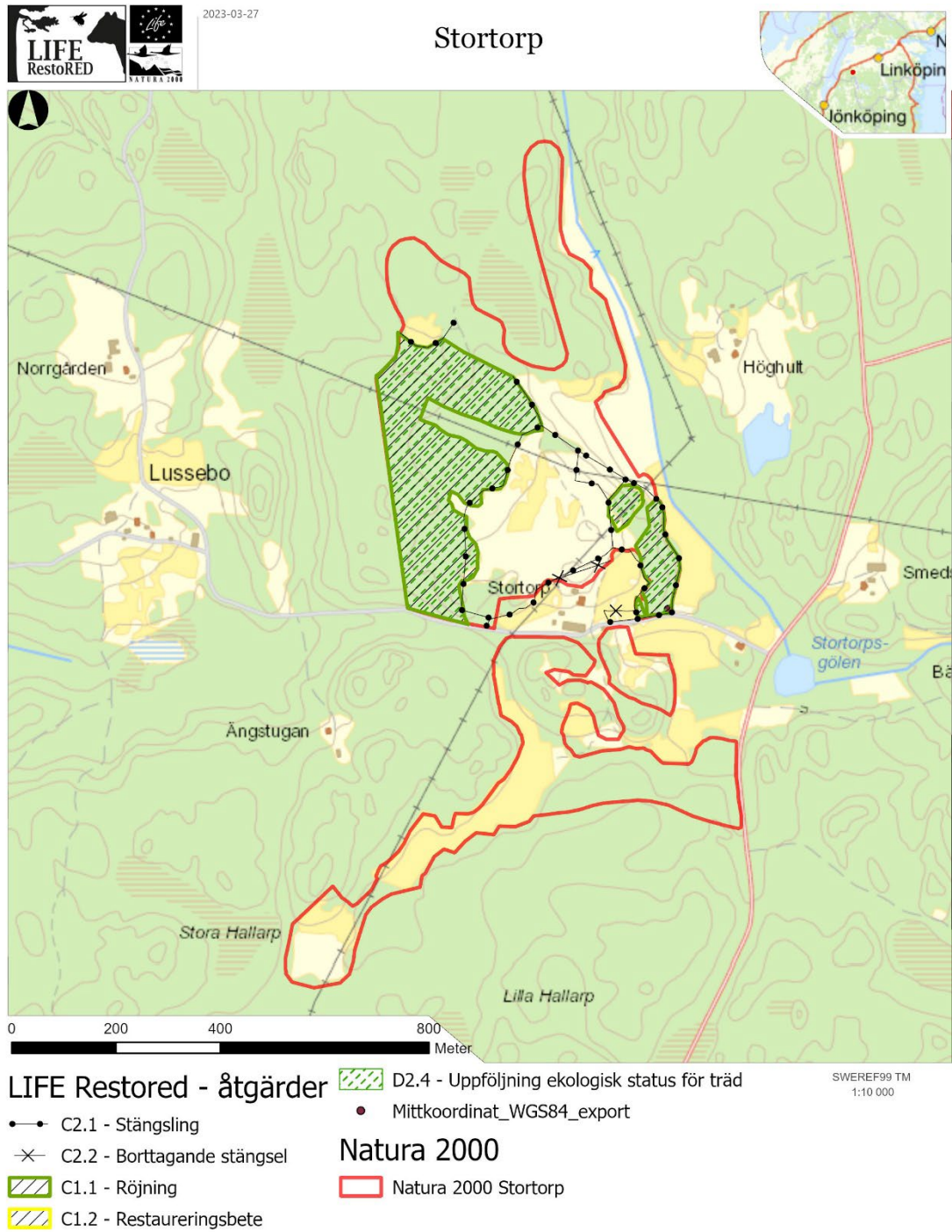
Beskrivning:

En skylt som beskriver projektets arbete kommer att sättas upp. Placeringen av skylten finns utmärkt på karta nedan.

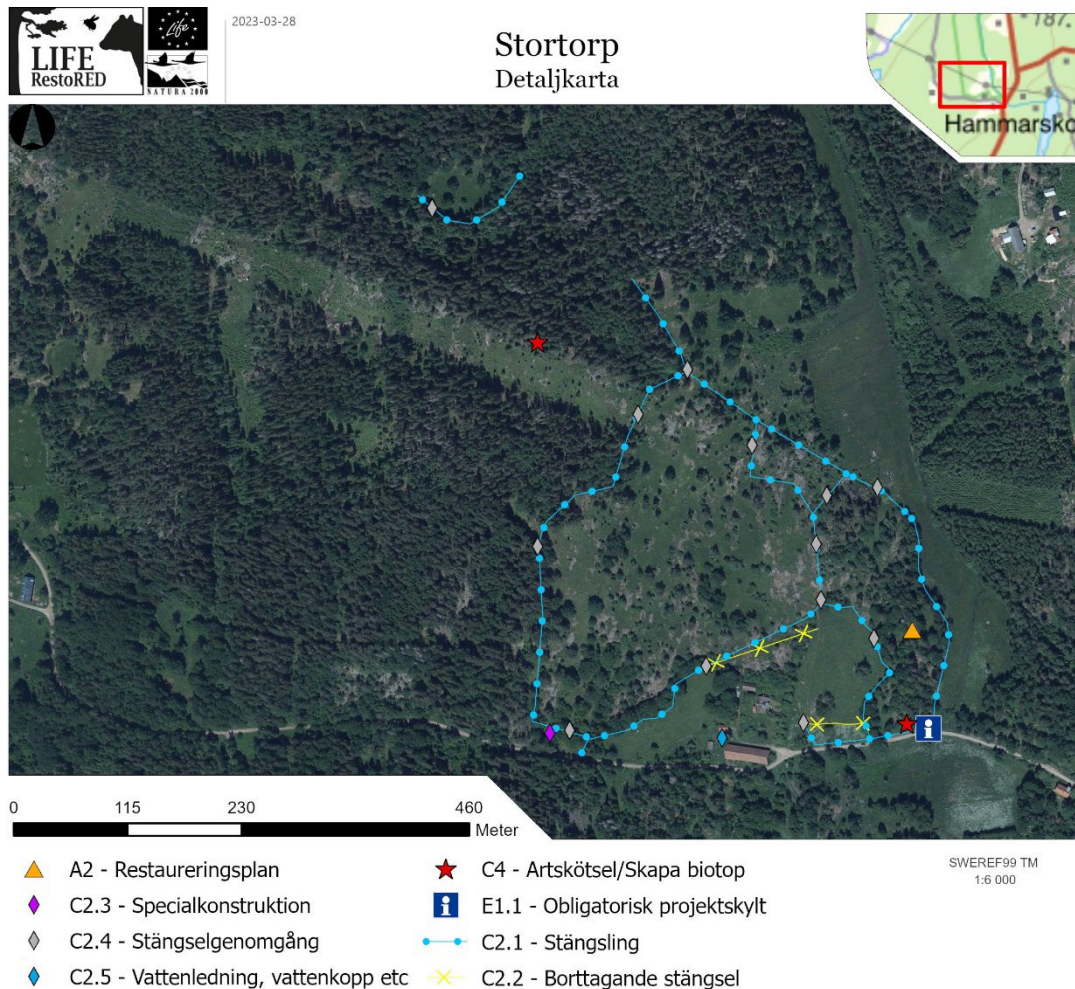
Kartor

Bild 1 Översiktskarta, N2000-området Stortorp SE0230168 version 2023-03-27
 Overview for the site Stortorp SE0230168

Restaureringsplan Stortorp
SE0230168

Bild 2 Detaljkarta, åtgärder som genomförs i projektet version 2023-03-27
Detailed map for measures in the project.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bild 3 Detaljkarta, åtgärder för pollinerare som genomförs i projektet
Detailed map for measures to pollinators in the project.

Bild 4 Detaljkarta, åtgärder för pollinerare som genomförs i projektet
Detailed map for measures to dead or decomposing wood in the project.

LIFE-programmet

Den här restaureringsplanen har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program. Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats : <https://ec.europa.eu/easme/en/life>